

Силабус
навчальної дисципліни
Робота психолога з травмою
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія.

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти: I рівень

Викладач	Сердюк Наталія Іванівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psiologiya/composition-kaf-psiologiya/serduk/
Контактний тел.	0668336830
Е-mail викладача:	Serdyuknata85@gmail.com
Графік консультацій	Консультації проводяться через тиждень: вівторок (13:00 - 14:00), субота (13:00 - 14:00), за допомогою месенджера Telegram

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	12	12	126	залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: травматична подія, психотравма, стрес, травма, горе, горювання, кризовий психолог. арттерапія, транзактний підхід, нарративний підхід.

Метою викладання навчальної дисципліни «Робота психолога з травмою» є формування теоретичних знань про психологічну сутність травми, типологія травм, причини її виникнення та механізми розвитку, а також практичної підготовки для забезпечення психологічної допомоги особистості з травмою.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Робота психолога з травмою» є:

- 1) засвоєння студентами поняття травма, її види та причин виникнення;
- 2) формування знань про основні симптоми травми та динаміку їх прояву;
- 3) ознайомлення із методами діагностики травми
- 4) оволодіння практичним інструментарієм роботи з травмою.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	Загальні Здатність працювати самостійно, приймати обґрунтовані рішення, обирати оптимальні професійні дії та елементи самоорганізації для розв'язання завдань професійної діяльності.	Володіння знаннями про підходи до вивчення проблеми травми, класифікацію видів травм, симптоми травми.	<i>Знати:</i> основні ознаки травми, причини його виникнення. <i>Вміти:</i> застосовувати на практиці набуті теоретичні знання.
2.	Фахові Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)	Здатність організувати та надавати психологічну допомогу особам, які потребують психокорекційного втручання з метою вирішення їх психологічних проблем; перебувають у стресовій ситуації з метою їх адаптації до нових умов життєдіяльності.	<i>Знати:</i> оціночні шкали вимірювання травми визначати динаміку прояву стресу. <i>Вміти:</i> діагностувати стесові стани, підбирати техніки реабілітації та профілактики стресу.
	Здатність здійснювати психолого-педагогічні заходи з метою усунення відхилень у психічному розвитку і поведінці особистості; сприяти подоланню різних форм девіантної поведінки; формувати соціально корисні життєві перспективи, мотивацію до самовиховання й саморозвитку.	Здатність запропоновувати й впроваджувати ефективні прийоми індивідуальної та групової профілактики та реабілітації травми.	<i>Знати:</i> прийоми надання психологічної допомоги при травмі. <i>Вміти:</i> надавати першу психологічну допомогу

Змістові модулі

Змістовий модуль 1 Загальне уявлення про травму та кризове консультування

Тема 1. Теоретичні обґрунтування поняття психологічної травми

Тема 2. Специфіка роботи кризового психолога

Тема 3. Робота психолога з тяжкою втратою (робота з горем)

Змістовий модуль 2 Терапевтичні методи роботи з травмою

Тема 4. Арттерапевтичні методики роботи з травмою

Тема 5. Техніки роботи з травмою в рамках транзактного аналізу

Тема 6. Специфіка роботи з психотравмою в нарративному підході

Методи навчання: розповідь, бесіда, дискусія, тестування, робота з кейсами, вирішення психологічних задач, робота з діагностичним матеріалом та ін.

Засоби оцінювання: усне опитування, тестове опитування на платформі Всеосвіта, перевірка завдань до самостійної роботи, залік (тестова контрольна робота).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, заява) навчання може відбуватись в он-лайн формі на платформі Moodle за погодженням із викладачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: потребує використання платформи ZOOM та Moodle.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне оцінювання практичних занять та самостійних робіт							Бали	Залік	Сума
Тема	T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	50	50	100
Практичне заняття	5	5	5	5	5	5	30		
Самостійна робота	4	4	3	3	3	3	20		

Вчасне оригінальне виконання самостійної роботи – 4/3 бали (загалом – 20):

«4/3» балів – самостійна робота повністю виконана та оформлена відповідно до вимог;

«3/2» балів – самостійна робота повністю виконана та з деякими неточностями в оформленні відповідно до вимог;

«2/1» бали – самостійна робота виконана повністю з мінімальними помилками в її оформленні;

«1» бали – самостійна робота виконано частково;

«0,5» бал – виконано поверхнево з допущенням суттєвих помилок;

Участь в обговоренні питань на практичному занятті – 5 балів (загалом – 30).

«5» балів – отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

«4» бали – отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;

«3» бали – отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

«2» бали – отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

«1» бал – отримують студенти, які розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна література

1. Плетка О., Чаплинска Ю. Інтенсивна робота з травмою: психотерапевтичні методи. К. : Тал ком, 2017. 232 с.
2. Техніки арттерапії в роботі кризового психолога з цивільним населення в умовах війни: навч.-мет. посіб. / за ред. Г.Красіної, К. Гавриловської. Харків, Видавець ФОП Захаренко В.В., 2023. 106 с.
3. Терапія горя (R. A. Neimeyer, 2015, переклад та адаптація В. Зливков, С. Лукомська, обкладинка Анастасія Гридасова). Київ. 2021. 259 с.
4. Діти та війна. Навчання технік зцілення. Для дітей від 8 до 18 років/ Патрік сміт, Атле Диренгров, Вільям Юле / пер. З англ. О.Антонишин; наук.ред. Катерини Явної. Львів: Гальцька Видавнича Спілка, 2022. – 108 с.
5. Вознесенська О.Л., Сидоркіна М.Ю. Арт-терапія у подоланні психічної травми: Практичний посібник / Олена Вознесенська, Марина Сидоркіна. – К.: Золоті ворота, 2016. – 202 с

Допоміжна

1. Допомога людині яка знаходиться у стані шоку, стресу чи травми. Київ : ФАСТПРИНТ, 2015. с.24.
2. Психологічна допомога дитині у психотравмуючій ситуації. Методичний посібник. / Уклад. : Г.Б.Растроста . Суми. НВВ КЗ СОІППО : 2018. 64с.
3. Сапольски Роберт. Психология стресса. 3-е изд. СПб.: Питер, 2015. 480 с.
4. Туриніна О. Л. Психологія травмуючих ситуацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Бердянського державного педагогічного університету
<http://edu.bdpu.org>